

ÁMOS

ŠKOLNÍ ČASOPIS GYMNÁZIA TŘINEC

Prosinec 2023, 2. vydání školního roku 23/24

V tomto čísle:

Rozhovor
**Nejlepší vánoční píseň podle
Navráťka**

Reportáž
**Ámosův úspěch v celostátní
soutěži**

Pavučinová výzdoba

Co jste nevěděli o školské
stávce

Podívejte se do Vídně
s DěSem

Tvorba studentů
Všímejte si maličkostí

Recenze
Co čekat od Quo vadis?

Zábava
**Poslechněte si fenomenální
playlist učitelů**

NÁŠ TIP

(už zase to)

Vánoční šílenství!

Velkou spoustu vánočních článků naleznete uvnitř.

NÁŠ TÝM

aneb o redakci

Alice Burdová, 5.A
Bety Szlaurová, 5.A
šéfredaktorky srdcem i duší

Michal Foff
učitelský dozor

Janča Balcárková, 3.E
editorka a hlavní grafička

Nela Myslivcová, 4.D
Teri Twardziková, 3.E
Sára Šimonová, 5.A
Mája Divišová, 4.A
Anna Kaletová, 1.A
špičkové ilustrátorky

Eliška Hubáčková, 3.D
všestranná žurnalistka

Vanes Gachová, 6.A
zpovídatelka učitelů

Karin Cencialová, 8.A
přebornice na kulturu

Marek Skibiński, 8.A

Adam Slaninák, 6.A

Anička Krhutová, 5.A

dále spolupracovali:

Šárka Labajová, 6.A
Vita Khabibullin, 4.D

Obsah

Rozhovory

Vánoční rozhovor	4-6
Filozofické okénko: Vánoční speciál	8

Reportáže a vzdělávací

Soutěž o nejlepší školní časopis 2023	6
Vánoce na míru, nebo netradičně?	9-10
Školská stávka	14-15
Vídeň známá-neznámá	16-17
Kulturní tipy	20

Tvorba studentů

Umělecké okénko	12
Příběh: Umění všítat si	13

Recenze

Maturitní četba: Quo vadis	10-11
---	--------------

Zábava

Vánoční báseň	7
Teacherswrapped	18-19
Hlášky	19

**Chceš se přidat?
Neváhej a napiš!**

@CASOPIS.AMOS

Chceš nám něco sdělit?
Neváhej a napiš!

Vážení a milí čtenáři, srdečně vás vítáme u zbrusu nového čísla časopisu Ámos!

Štědrý den se blíží rychlostí komety a vám se zdá, že snad všichni okolo vás mají vánoční náladu, jen na vás ještě nepřišla? Tak to jste tady správně. Tentokrát jsme si totiž připravili speciální číslo, které vás jistě naladí na nadcházející svátky. Těšit se můžete na vánoční rozhovor s učiteli, koledu tak trochu jinak i sváteční filozofické okénko. Jak se slaví Vánoce v jiných zemích?

Co se jí na štědrovečerní večeři v Japonsku a kde se zdobí stromek rybami místo baněk? To vše se dozvíte na stranách 9-10! Již tradičně toto číslo obsahuje tip na zajímavou knihu i úžasné umělecké okénko. Dalším skvostným dílem je určitě článek „Umění všimati si“. Můžete se také trochu hlouběji ponořit do aktuálního tématu nedávné školské stávky, nebo se vydat na cestu do Vídně s dějepisným seminářem. A co letos streamovali učitelé? Mrkněte se na představu studentů o Spotify Wrapped a hudebním vkusu našich učitelů.

Bohužel se však v tomto čísle nepodařilo nasbírat dostatek všemi milovaných memes, proto vás všechny vyzývám: pokud vytvoříte nějaký vhodný meme, bez obav nám ho pošlete! Ať už na instagram časopisu, nebo komukoli z redakce :)). Děkujeme a tímto také přejeme magické prožití vánočních svátků a zaslouženého volna!

Vaše redaktorky Bety a Ali

TIMELINE

Aneb Co se bude dít v naší škole v následujících měsících?

20.12.

➤ Zimní srdíčkové dny – sbírka pro Život Dětem

22.12.

➤ Vánoční besídky

23.12.-2.1.

➤ Vánoční prázdniny

2024

22.-26.1.

➤ Lyžařské kurzy (1.ABC)

26.1.

➤ Školní ples

31.1.

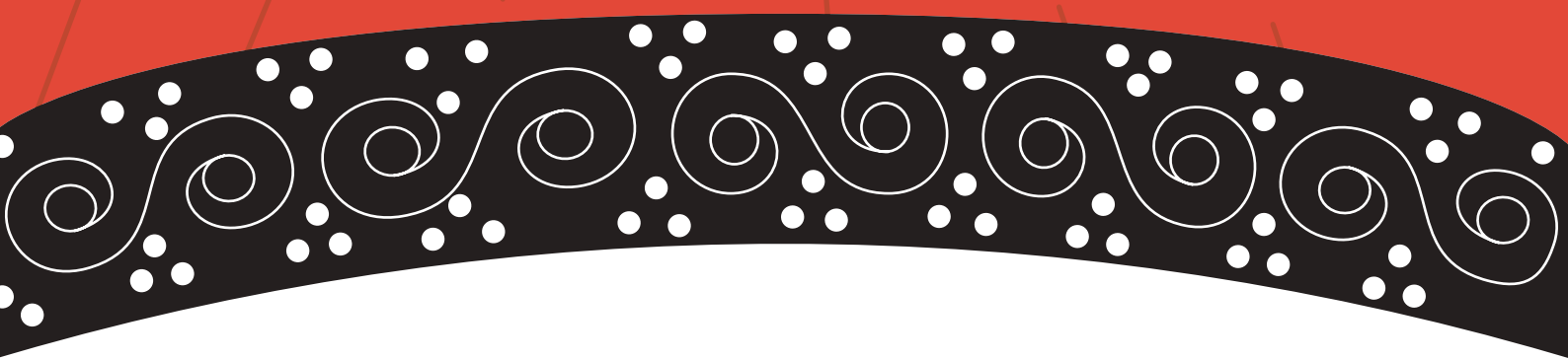
➤ GymtriStar

2.2.

➤ Pololetní prázdniny

12.-18.2.

➤ Jarní prázdniny

autor: Vanes Gachová

Vánoční rozhovor

Během letošního vánočního rozhovoru bych se ráda vydala na napínavou cestu za vzpomínkami a tradicemi našich učitelů na Vánoce (pan učitel Navrátek a paní učitelky Walachová a Mačari) a zjistíme, jaký je jejich pohled na toto prosincové období. Každý z nás má určitě svůj vlastní pohled na výzvy a radosti, které vánoční doba přináší, a já se těším, že si pár z nich budete moci přečíst. Některé vás dokonce možná přivedou k novým nápadům, které stojí za to vyzkoušet.

Navrátek (JN), Walachová (VW), Madari (PM)

Máte ve své třídě nějaké speciální vánoční tradice?

VW: Nevím, jestli se o tom dá mluvit jako o tradici, ale letos budeme dělat to, co jsme dělali loni. Ve třídě nás byla pouze půlka, protože druhá půlka by na sportovním turnaji, a tak jsme si povídali, kdo se jak těší na Vánoce a byla to taková trošku nuda, tak mě napadlo spojit lavice a zahrát si hokej. Měli jsme ale jenom fix na tabuli, tak jsme hráli s ním. Nakonec se to tak zvrhlo, že jsme si pustili hokejovou hudbu a vůbec jsme se nestarali o Vánoce, ale prostě jsme jen hráli hokej. Proto jsme se rozhodli, že letos tuto tradici zachováme a už jsme si vymysleli i pravidla a uděláme si z toho turnaj v týmech, kdy se snad i oblečeme týmově.

Jaké tradice máte ve své rodině během vánočních svátků?

VW: My máme takové docela tradiční. To znamená, že si dáváme šupinu pod talíř a taky sekeru pod stůl, abychom měli železné zdraví a taky dáváme jeden talíř vždycky navíc, který je pro nějakého příležitostného hosta, rozkrájíme jablíčko, ukrajujeme patku chleba a více těch tradic asi nemáme. Jednou jsme zkoušeli lití olova, ale u toho jsme se celá rodina pohádali.

JN: Tak samozřejmě půlnoční mše, společná večeře a takové ty věci, které jsou v běžných českých rodinách – dárky a ryba na štedrovečerní tabuli.

PM: Krájíme jablíčko, někdy lijeme i olovo a z těch klasických vánočních tradic ještě zpíváme koledy, zdobíme stromeček, cukroví a všechno možné v takový ten adventní čas.

Máte nějaký vánoční zvyk ze svého dětství, který stále udržujete?

JN: Měl jsem takový zvyk, že jsem se chodil vždycky koupat na Štědrý den ven, ale od toho jsem teď v poslední době odpustil, nevím proč, asi z nedostatku času, ale snažím se většinou ten den trávit tak, že vezmu děti ven a jdeme někam se psem a tak.

PM: Lití olova a pouštění lodiček. Můj tatínek připravuje vždycky na každý rok lodičky ze skořápky vlašského ořechu se svíčkou a ve velkém lavoru pouštíme lodičky.

Napadá Vás nějaké jídlo, které Vám vždy připomene tuto vánoční dobu?

JN: Napadá mě bramborový salát samozřejmě, to je klasika. To mi naskočí vzpomínky na Vánoce, i když ho máme třeba v jídelně tady ve škole a asi i ta ryba.

PM: Rybí polévka. U nás ji jím jenom já a moje maminka. Ona jí vždy vaří velice hodně a je dobrá a se vším – taková hustá, s mlíčem a jikrami.

Jaké jsou vaše nejoblíbenější zimní aktivity nebo sporty?

VW: Já jsem na sporty hrozně levá, ale ráda chodím v zimě na hory, protože mi přijdou takové kouzelnější než v létě, a ještě když je všechno zasněžené, je to krásný pohled.

JN: No tak jsou to samozřejmě běžky, to mám asi nejraději. Nepohrdnu ani sjezdovkami, ale ty teďka víceméně přebily ty běžky.

Máte nějaký konkrétní film, knihu nebo písničku, která pro Vás symbolizuje tuto dobu nebo něco, co si musíte každé Vánoce pustit?

VW: Určitě existuje spousta filmů a spousta písniček, protože já miluji koledy. Jsem schopná si je prozpěvovat už od listopadu, takže písničky bych mohla vyjmenovávat pořád. A filmy? Já teda miluji, i když taky není úplně ryze vánoční, film Princ a Večernice anebo Princezna ze mlýna – to jsou pro mě Vánoce.

JN: Jako dítěti se mi zaryla do hlavy písnička od Mariah Carey a pak samozřejmě od Johna Lenona So this is Christmas. Film, tak to si vždycky vzpomenu na Krakonoš a lyžníci, ten je pro mě spojený s Vánocemi, to je pěkná pohádka. Další takovou klasikou je asi Lásky nebeská.

Pokračování na další straně

Změnil se Váš pohled na Vánoce od dob, kdy jste byl/a studentem nebo i mladší?

VW: Jako dítě jsem určitě milovala Vánoce hlavně kvůli těm dárkům, ale čím jsem starší, tak tím více si vážím toho, že si dáme to jídlo, sedneme si spolu u večeře a ty dárky jsou pro mě někdy už spíš stresující – je třeba každému sehnat něco, co se mu bude líbit a já jsem takový puntičkář, že chci, aby to bylo do detailu dotažené a pak tím sebe spíš stresuju, takže to беру jakože už ne ty dárky jsou důležité, ale že je důležitá ta pohoda, a když se rodina a všichni znají sejdou.

PM: Asi ano. Víc si vážím času s rodinnými příslušníky a ty dárečky už opravdu беру jenom tak, že to je něco na potěšení.

A poslední otázka na závěr, máte nějaký tip na dárek, který potěší a mohl by čtenáře inspirovat, pokud si ještě s dárky neví rady?

JN: Myslím si, že jsou pěkné dárky, které přináší zážitek. Dárek nemusí být nijak velký, může to být i malá věc. Kolikrát třeba i vstupenka do divadla, do kina nebo na koncert. Už to samotné, že dáte tu vstupenku a řeknete, že jsou dvě a že půjdete spolu. Dárek je pak hlavně v tom čase, který se rozhodnete s danou osobou strávit.

Máte už nakoupené dárky? Nakupujete dárky spíše osobně v obchodech nebo online?

JN: Tak tohle extrémně nesnáším, to mi žena vždycky vyčítá doma, že je to všechno na ní. Jak mi nakupování nevádí, tak vánoční dárky, to je pro mě noční můra. Jednak nejsem příliš kreativní v tom vymyslet, co koupit a taky je to někdy problém trefit se a tak.

PM: Nějaké dárky už mám.

Musím říct, že ráda chodím po obchodech, ale nakupovat vánoční dárky nemám zas ráda v tom vánočním období. Děsím se tam těch lidí, co tam jsou – je jich fakt hodně a to na mě nepůsobí moc dobře. Můj manžel to má zas na druhou stranu rád a chce, abychom během těch adventních víkendů jeli někam něco hmatatelně nakupovat, takže mě to teprve čeká. Řeším to teda oběma způsoby.

PM: Já ráda dostávám knížky a ráda je i naděluji, takže si myslím, že knížka vždycky potěší. Je to něco, co se může dát každé věkové kategorii a udělá vždy radost. Dalším zajímavým dárečkem je určitě hlavolam. Někdy jsou takové, že i někdo, kdo tomu neúplně holduje, si s tím dokáže vyhrát a někoho to třeba pak chytne.

Moc děkuji učitelům za jejich odpovědi a všem přeji krásné a pohodové svátky.

autor: Ali Burdová

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ ŠKOLNÍ ČASOPIS ROKU 2023

Letos jsme se opět zúčastnili již 17. ročníku soutěže o školní časopis roku. Krajské kolo se odehrálo v třinecké knihovně a pro všechny účastníky byl nachystán zajímavý program a přednášky spojené s novinářinou. Mohli jsme si například vyzkoušet virtuální realitu, nebo udělat rozhovor s cizinci. Nakonec se nám podařilo dosáhnout 2. místa v celkovém žebříčku, dostali jsme cenu poroty, a 1. místo v hlasování školních redakcí.

Díky tomu nám bylo umožněno postoupit na celostátní kolo, které se odehrálo v Brně, na Fakultě sociálních studií, jako součást akce Multimediální den 2023. A byli jsme nadšení, když se nám podařilo vyhrát 1. místo v kategorii nejlepší obsah.

autor: Bety Szlaurová
Anička Krhutová

Milí čtenáři, tímto příspěvkem bychom vás chtěly tak trochu naladit do vánoční atmosféry pomocí přetvoření textu vánoční písničky :). Proto jsme vzaly dobře známou koledu „Vánoce, Vánoce přicházejí“ a přidaly do ní prvky týkající se školy. Doufáme, že se pobavíte a třeba si tuto novou verzi i zazpíváte. Na YouTube existuje pár skvělých karaoke verzí této písničky... Tak užívejte! :)

Ref.: Hodiny češtiny přicházejí,
učme se, přátelé,
po týdnu, hodiny češtiny přicházejí,
šťastné a veselé!

1. Lingvistika, fonetika,
tohle všechno musíš znát,
literaturu, mluvnici
ty má každý rád!

Chceš-li maturitu dáti,
být tebou dávám pozor,
v hodinách řeči naší máti,
číslo, pád i vzor!

Ref.: Hodiny matiky přicházejí,
učme se, přátelé,
už zase hodiny matiky přicházejí,
šťastné a veselé!

2. Bez pravítka, bez kružítko,
na matice nelze být,
ale zato kalkulačku,
tu nesmíš užít!

Nauč se pak všechny vzorce
a logicky uvažuj,
prvně to sečti v závorce
a pak pokračuj!

Ref.: Hodiny těláku přicházejí,
tužme se, přátelé,
po týdnu hodiny těláku přicházejí,
šťastné a veselé!

3. Janka křičí na své žáky:
“Nastup si a přímo hled,
ted' si dáme pět koleček,
pak míčem o zed!”

Každý pátek mívám plavák,
v neděli zas taneční,
brzy jedeme na lyžák,
to bude akční.

Ref.: Konečně zvoní a přestávky přicházejí,
jásejme, přátelé,
po roce chvíle volnosti k nám přicházejí,
šťastné a veselé!

4. Všichni kluci sbíhají se
otevřít okenice,
holky musí obléknout se,
mají zímnice.

Všichni milujem Vánoce,
tímto vám Ámos přeje,
hodně štěstí v novém roce,
plném naděje.

Ref.: Vánoce, Vánoce přicházejí,
zpívejme, přátelé,
po roce Vánoce, Vánoce přicházejí,
šťastné a veselé!

autor: Mája Divišová
ilustrace: anonym

VÁNOČNÍ SPECIÁL

filozofické okénko #4

Tentokrát jsme se rozhodli, že si zavzpomínáme na minulost a zeptáme se bývalých studentů našeho gymnázia na pár otázek, možná si na ně i vzpomínáte. Jejich jména jsou Barbora Kajzarová a Tomáš Wořica. Také jsem se samozřejmě zeptali našich současných studentů a naší učitelky paní Hanákové na stejné otázky. Snad se pobavíte a přeji krásné svátky a pozitivní myšlenky.

1) Co uděláte, když načapáte Mikuláše, jak vám dává uhlí?

Sofi 2. A: Vezmu pánvičku z kuchyně a jednu mu vrazím.

Petr 7. A: Nechám ho, jelikož se hodí na zimu.

paní Hanáková: – Jak odejde, tak nenápadně vyměním jména.

(bývalá studentka gymnázia)
Barča: Pošlu ho o dům dál, k Von der Leyenové.

(bývalý student gymnázia)
Tomáš: Budu se muset smířit se svým osudem a taky s tím, že opravdu nosí dárky Mikuláš.

2) Proč nemá sníh vínovou barvu?

Sofi 2. A: Protože (sníh) má rád bílou.

Petr 7. A: Protože nahoře už nezbylo.

paní Hanáková: Protože je s příchutí bílého vína.

(bsg) Barča: Jelikož je bílý, jako pěna od piva.

(bsg) Tomáš: Vínová by byla moc výstřední.

3) Proč Ježíšek zvoní na zvonek, a nehraje na lesní roh?

Sofi 2. A: Protože nemá žádný styl.

Petr 7. A: Protože je levnější a nemusí se učit, jak na něj hrát.

paní Hanáková: Protože lehčeji zakryje svůj nehudební talent.

(bsg) Barča: Protože chodí po domech, a ne po lese.

(bsg) Tomáš: Protože není viking.

autor: Eliška Hubáčková
ilustrace: Sára Šimonová

Vánoce na míru, nebo netradičně?

Vánoce – svátky klidu a míru, čas s rodinou a radost z dárků od Ježíška. Takhle je známe asi všichni, ale co kdybych vám řekla, že existují kuřecí svátky nebo vánoční strom zdobený rybami? Ano, i takové Vánoce jsou ve světě. Vánoce se všude slaví různými způsoby, každá země má taky své tradice a pověry, které nám někdy mohou přijít až absurdní, ale pojďme se na ně společně podívat a procestovat tak vánoční svět v jednom článku! Připravte a začínáme....

Nikdo by na Vánoce nechtěl být sežrán vánoční kočkou, nebo se snad pletu? Ani v Norsku to nemají jinak, aby se jim nechvalně známá vánoční kočka vyhnula, je důležité, aby si každý za okno nachystal botu, do které mu vánoční skřítek přenese něco nového na sebe. Jedině nový kousek oblečení je od tohoto stvoření dokáže ochránit! Měkký dárek je tady výhra!

To ale není z Norska vše! Na norském venkově existuje také tradice „Julebuk“ neboli „Vánoční koza“. Lidé se oblékají do kočičích nebo kozích kostýmů a chodí od domu k domu, kde zpívají koledy a dostávají odměny v podobě jídla nebo pití. Ano, takový vánoční Trick-or-treating.

Ale zpívání a kozí kostýmy jsou pro Dány celkem slabý odvar. V Dánsku totiž lidé o vánočních svátcích chodí po domech svých přátel a za dveřmi jim rozbíjejí porcelán. Říkáte si teď, že by vás to naštválo? Tam jsou za to lidé vděční, čím větší hromadu střepů před domem najdou, tím větší radost mají, jelikož to znamená více štěstí v dalším roce. Ano i střepy dokážou udělat radost!

Pokračování na další straně

Tedy se dostaneme ke kuřecím svátkům, které jsou tradicí v Japonsku. O Vánocích tradičně jedí kuřecí maso z KFC. Tato tradice vznikla v 70. letech díky úspěšné reklamní kampani. Mnoho Japonců si objedná balíčky s kuřecími kousky na předem stanovený termín, a tak mohou mít tradiční „Kurisumasu ni wa kentakkii!“, což znamená „Na Vánoce je KFC!“. Líbilo by se vám to?

A vánoční strom zdobený rybami? V některých oblastech Itálie, zejména v Benátsku, je tradičním zvykem místo vánočního stromu zdobit větve mořskými rybami. Tyto větve však nemají Italové ve svých domech, ale jsou vystaveny nejčastěji v oblastech přístavů a poblíž vody venku. Vystavování rybích ozdob má kořeny v historické závislosti Benátek na moři a rybolovu.

Na Ukrajině se zdobí vánoční stromky pavouky a pavučinami, protože tam lidé věří v to, že jim pavučina s pavoukem přinesou štěstí a bohatství.

Mezi další zvyky a tradice patří například schovávání košťat před čarodějnicemi

v Norsku, nikdo přeci nechce u vánočního stolu mít i čarodějnici. Ve Venezuele se zase lidé na Boží hod ráno dopravují do kostela na bruslích. No...tradic a zvyků je spousta, ale co se takhle rychle kouknou na to, kdo ve světě roznáší dárky?

Ježíška, Santa Clause, Dědu Mráze nebo Otce Vánoc známe všichni, troufám si říct... ale co takhle někdo netradičnější?

V Sýrii dárky naděluje nejmenší a nejmladší z velbloudů Tří králů. Mezi zvířata roznášející dárky patří taky veliký krab (Polynésie), kůň Magi (Argentina), či koza krále Olafa (Norsko).

V Itálii některým dětem přináší dárky Babbo Natale – chlapík podobný našemu Mikuláši, jiným dětem však přiváží dárky žena – čarodějnice Befata, a to až 7. ledna. V Dánsku se o rozvoz dárků stará jezulátko – Julemand společně se skřítky Nisser.

Ať už jsou tradice, pověry a zvyky jakékoliv, ať už dárky nosí skřítky, Ježíšek nebo sob, hlavní je, aby si každý našel své vlastní kouzlo Vánoc a užil si je plnými doušky. A co vy, máte radši Vánoce na míru, nebo byste je měli rádi trochu netradičně?

autor a komiks: Terka Twardziková

QUO VADIS

Autor: Henryk Sinkiewicz

Počet stran: 553

Vydáno: 1896

Kniha popisuje začátky křesťanství v době vlády císaře Nerona. Pozadí příběhu je založeno na skutečných událostech, ale příběh postav je smyšlený. Pojednává o římském patricijovi Viniciovi, který se zamilovává do křesťanky Lygie a následně se kvůli ní nechá pokřtít.

lehký jazyk

složitý jazyk

(záleží na vydání)

vážné

humor

klidné

akce

málo romantiky

hodně romantiky

Proč si knihu přečíst

- dozvíte se díky ní kus historie
- fascinující emoční vývoj Viniciovy osobnosti z chladného římského vojáka v milujícího křesťana
- protože je to konečně něco jiného než klasický Malý princ nebo Romeo a Julie, tedy díla, která snad četl každý (be different)

autor: Nela Myslivcová

UMĚLECKÉ OKÉNKO

Milí čtenáři,
vítejte u čtvrtého
uměleckého okénka
časopisu Ámos. Jsem ráda,
že vás můžu opět pozvat do naší
časopisové galerie plné úžasných
studentských prací.

**Chybí zde ukázka tvé tvorby? Neváhej
a napiš, v příštím čísle může viset
v naší galerii i tvůj výtvar!**

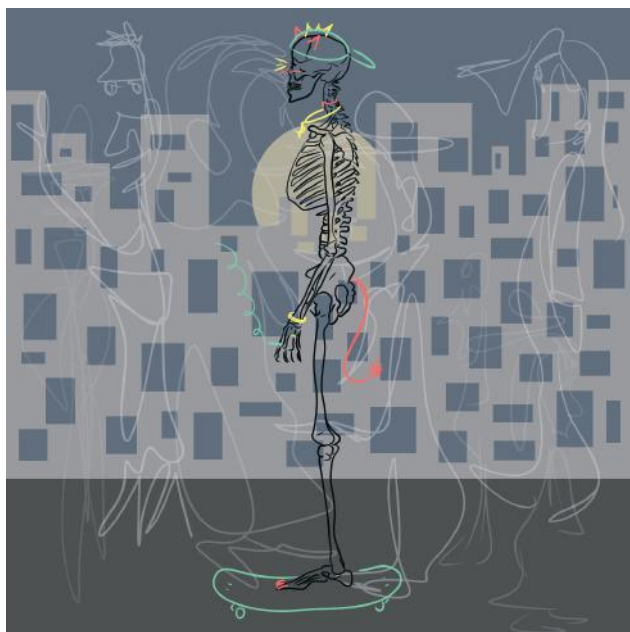

Nela Myslivcová

Cenzura na Prázdnno
(plátno, 40×40 cm)

Nejlenivější užití anafory v dějinách básnictví

autor: Marek Skibiński
ilustrace: Nela Myslivcová

Haldy a struska a potagované výtahy
A popraskané stěny a sedřené vany
A matrace na zemi v podchodech
A grafiti na jejich stěnách
A lidi běžící po přechodech
A staříci na lavičce přemýšlející o dávno mrtvých
ženách
A holubi hledající zbytky rohlíků na autobusových
stanovištích
A děti hrající vybíku na zanedbaných hřištích
A hřbitov plný svíček po dušičkách
A bary plný lidí co zahání včerejšek pitím
na stoličkách
A městský parčík plný fetáků
A západ slunce co láká blesky foťáků
A za poslední rok třikrát vykradená večerka
A kolem jde mladá výstředně oblečená tatérka
A ozvěna hudby z nějaké akce
A vítr co fouká kam se mu zachce
A opuštěná továrna kam by nikdo neměl chodit
A zvědavé děti které tam přesto chodí
A mladá dvojice procházející se po pilinových
cestách
A staromódní učitelé co umí jenom trestat
A lidi co se tísní v malých bytečcích jak v kleci
Tohle všechno a ještě spousta dalších věcí

Umění všímat si

Proč je základním tvarem sněhové vločky vždy šestiúhelná hvězdice? Kdo určuje jejich tvar a jedinečnost? Kdo namaluje okvětní lístky růží a kdo určuje jejich počet? Proč se věci dějí právě daným způsobem? A kdo píše další kroky osudu? Možná se ale děje všechno tak, jak se dít má. Možná je na světě nějaký řád, podle kterého věci probíhají; růže musí prvně zaklíčit v zemi a až potom může vyrůst a odhalit své nachové okvětní lístky. A když nevykvetete, neviníme květinu, ale prostředí, ve kterém se nachází. Možná před sebou máme větší obraz života, který se však skládá z maličkostí. Kdyby si ho jen lidé uměli všimnout, snad by se jim život nejevil tak složitý. Snad by si oni sami nepřipadali tak složití.

Lidé jsou jednoduší. V jednoduchosti je totiž krása. Lidé jsou krásní. Projdou kolem sedícího člověka na lavičce a ani si nevšimnou, že je sleduje. Že vidí jejich malé radosti a strasti.

Že jestli, byť jen trochu, zpomalí ve své cestě, ba dokonce úplně zastaví, odkrývají mu o to více svá malá velká tajemství. Já je vidím. Viděl jsem dívku, která zaujala mou pozornost více než všichni ostatní. Byla jako slunce, jasná hvězda ve svých žlutých šatech na ramínkách. Na hlavě nosila klobouk. Jako by chtěla schovat svou tvář před zraky přihlížejících. Jako by věděla, že se někdo bude dívat. Jako by si uvědomovala, jakou má jeden pohled do očí sílu. Usmívala se. Procházela rychle kolem mne. Všiml jsem si jednoduchých zlatých vyšívaných proužků na jejích šatech. Jako by se na ní otiskly samotné sluneční paprsky.

Zrychlovala. Skoro se mi ztratila z dohledu. Měla však boty na zavazování. Jedna z tkaniček se rozvázala. Zastavila se. Zatajil se mi dech. Byla jako dar z nebe. Jako sněhová vločka. Sklonila se. Odhalila mi tak ze sebe více. Všiml jsem si jejích plných rtů, jejího krku, jejích rukou. Ty ale byly odlišné od těch, které jsem vídal u ostatních. Měly něco navíc. Byly zdobené nejrůznějšími tahy a čarami. Osud ji označil bolestivými kresbami. Ale copak jizvy nemůžou být také krásné? Copak jizvy neukazují, jak je člověk uvnitř silný? Jak bojuje za poslední nádech?

Byla jako slunce – velká a silná. Nechala toho, kdo se díval, spatřit její tajemství. Za vši tou něhou, elegancí a úsměvem se možná schovávala zlomená duše bojovnice. Stačilo jen zvednout oči a vidět. Jen ty její oči, které jsem chtěl tak moc spatřit a nahlédnout přes ně do její duše, stále halil klobouk. Ale tak to mělo být; v životě nám není dovoleno vědět a spatřit všechno. Lidé však často přehlíží i to málo, které jim je dovoleno uvidět. Ženou se za zdánlivým koncem a nerozhlednou se kolem sebe. Nevidí malá velká tajemství, která svět ukrývá. Přitom mnohdy jsou to jen maličkosti, na kterých záleží nejvíce – pohled do očí, pohlazení, vlídné slůvko. Co když je totiž samotná cesta cílem? Třeba by si stačilo jen všimnout.

autor: Marek Skibiński
ilustrace: Anička Kaletová

ŠKOLSKÁ STÁVKA

Co je to stávka?

Stávka je zjednodušeně řečeno forma protestu, při které dojde k tomu, že se zaměstnanci určité firmy (nebo zaměstnanci státu, jako v tomto případě) domluví, že přestanou pracovat. Tímto protestem se snaží dosáhnout různých cílů, nejčastěji zvýšení platu nebo zlepšení pracovních podmínek. Jde o zcela legální formu protestu, která existovala dokonce už ve starověkém Egyptě. U nás v Česku byla určitě nejdůležitější generální stávka v listopadu roku 1989, která se zorganizovala na protest proti komunismu a do které se zapojila skoro polovina všech obyvatel Československa. Od té doby se u nás žádná takto velká stávka nekonala, avšak konaly se menší. Možná si například ještě stále pamatujete na učitelskou stávku, která proběhla v roce 2019 a přinesla výrazné zvýšení učitelských platů.

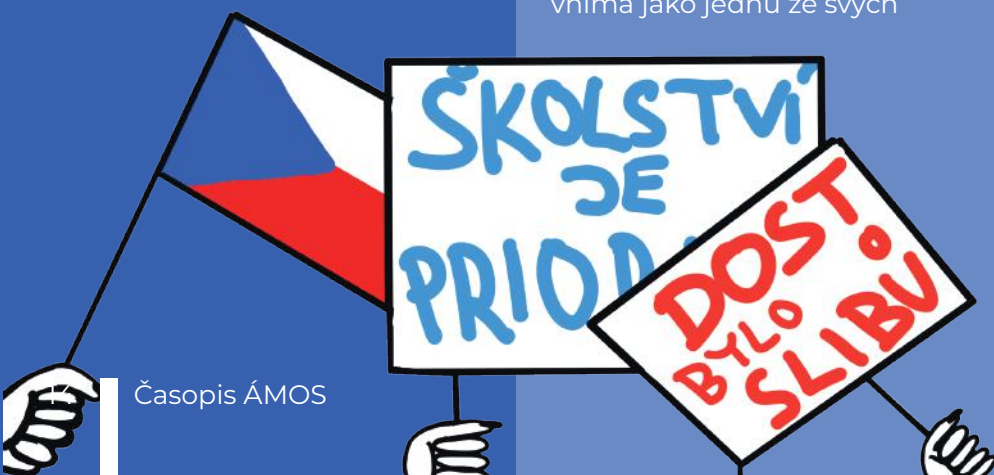
Pokud alespoň trochu sledujete média a aktuální dění, velmi pravděpodobně jste zaslechli něco o tématu, které poslední měsíc hýbe světem českého školství. Jde samozřejmě o téma stávky učitelů. O stávce bylo slyšet snad úplně všude, a dost možná jste se o ní bavili i se svými rodiči nebo přímo v hodinách s učiteli. Přesto jsem vyzoroval, že spousta lidí kolem mě o stávce vlastně neví nic bližšího, a proto jsem se rozhodl napsat tento článek, ve kterém všem čtenářům téma stávky trochu přiblížím a snad vyjasním všechny možné nejasnosti, které kolem tématu panují.

Proč učitelé tentokrát stávkovali?

Častým mýtem, který se okolo stávky vyskytoval, bylo to, že učitelé stávkují za zvýšení svých platů. To ale není tak úplně pravda, přestože slíbených 130% průměrné mzdy nakonec učitelé příští rok pravděpodobně nedosáhnou. Důvody stávky jsou však někde trochu jinde. Jde především o celkový přístup vlády ke školství. Přestože se vláda před nástupem do funkce (jako ostatně téměř každá vláda, která kdy vládla) zaklínala tím, že oblast školství vnímá jako jednu ze svých

největších priorit, zatím to tak moc nevypadalo. Vláda absolutně selhala například letos na jaře, kdy nedokázala zajistit dostatečné kapacity na gymnáziích pro silné populační ročníky a tisíce dětí, které se na gymnázia hlásily nakonec skončily na nematuritních oborech.

Naprosté zděšení potom vzbudil první návrh rozpočtu na rok 2024, ve kterém se v oblasti školství škrtalo 11,6 miliard korun. To by v už tak podfinancovaném českém školství mohlo způsobit naprostou katastrofu. Po dlouhých jednáních na tom nakonec bude školství o něco lépe, a jeho rozpočet na příští rok se pravděpodobně dokonce o několik málo miliard navýší. Přesto se však bude v této oblasti šetřit kde se dá. Budou se například snižovat takzvané PHMaxy, tedy počet vyučovacích

hodin, které školám budou proplaceny ze státního rozpočtu. Plánuje se také zastavit nárůst celkového počtu učitelů a zvýšit průměr počtu studentů na jednoho učitele. Znamenalo by to, že by na některých školách nemohly probíhat například dělené hodiny a učitelé by celkově ve třídě měli víc žáků. To je však naprosto opačná cesta, než kterou doporučují experti na vzdělávání, a také přesně opačná cesta než ta, kterou se české školství snažilo vydat posledních pár let. Toto úzkostlivé šetření působí velmi špatně především v porovnání s ministerstvem obrany. To dostane v příštím roce přidáno asi 39 miliard. Přestože význam armády nechce asi nikdo jakkoliv podceňovat, obzvlášť po tom, co jen pár set kilometrů od nás probíhá válka, je potřeba říci, že kupovat si za těžké miliardy stíhačky, které navíc pravděpodobně nebudou nakonec ani nikdy použity, a přitom šetřit na dětech, jež budou tvořit budoucnost naší země, působí mediálně dost nešťastně.

Dalším zásadním důvodem stávky jsou také platy nepedagogických pracovníků ve školách. Mezi tyto pracovníky patří například kuchařky, vedoucí školních jídelen, uklízečky, školníci nebo například IT specialisté a správci školních sítí. Zatímco pedagogičtí pracovníci dostávali v posledních několika letech poměrně výrazně přidáno, na nepedagogické pracovníky se jaksi zapomnělo. Obzvlášť platy kuchařek jsou na opravdu žalostné úrovni, a docházelo dokonce k tak ostudným scénářům, že za některých okolností braly kuchařky platy nižší, než byla minimální mzda. Samozřejmě, že za takových okolností nebyla všechna místa nepedagogických

**za některých
okolností braly
kuchařky platy
nižší, než byla
minimální mzda**

pracovníků obsazena. Na českých školách existovalo asi 8 tisíc neobsazených nepedagogických míst. Školy doted' pobíraly peníze i na zaplacení těchto pozic. To by se mělo od příštího roku změnit a školy by měly začít dostávat peníze na platy pouze, pokud jsou pozice obsazené. To sice může znít logicky, doopravdy to však není dobrá zpráva. Peníze na neobsazené pozice totiž byly na školách využívány na odměňování pracovníků, kteří odváděli práci navíc, na jejíž zaplacení by jinak peníze nezbyly, případně na napravování oněch zmíněných scénářů, kdy pracovníci nedostávali ani minimální mzdu. Pokud tedy školy peníze na neobsazené pozice nedostanou, bude to ve výsledku znamenat, že platy nepedagogických pracovníků, které už teď nejsou kdovíjaké, se ještě sníží. Právě to byl hlavní důvod, proč se školské odbory (sdružení snažící se zajistit lepší podmínky pro pracující) rozhodly stávku vyhlásit.

Jak na to reagovala vláda?

Reakce vlády na stávku byla další věcí, která mnoho lidí zklamala. Ačkoliv si podle mne i sama vláda musí uvědomovat, že resortu školství se zatím nevěnovala zrovna dostatečně, většina vládních politiků pochopení pro stávku nenašla. Například samotný premiér Fiala uvedl, že stávku nechápe, protože objem peněz ve školství roste. Ministr školství Mikuláš Bek pak dokonce uvedl, že se omlouvá všem rodičům za to, že se jejich děti staly rukojmími odborů. To, že jsou děti dlouhodobě rukojmími ne vždy zrovna dobře fungujícího školského systému, mu však zřejmě nevádí.

Možná to může působit trochu přehnaně, ale čísla říkají opak. Hovoří se o tom, že téměř jedné třetině žáků letošních devátých tříd by prospěla odborná pomoc v oblasti duševního zdraví. Více než polovina žáků si s sebou také nese známky sníženého well-beingu neboli duševní pohody. Zajímavostí potom je, že na základních školách loni sloužilo pouze kolem 400 školních psychologů (což vychází přibližně na 2400 žáků na jednoho psychologa) a na středních školách je jich dokonce pouhých 100 (4200 žáků na jednoho psychologa) a nezdá se, že by se v dohledné době měla tato alarmující situace jakkoliv změnit.

K čemu to nakonec všechno bude?

To ukáže teprve čas. Je možné, že se vláda ze svých chyb poučí a oblast školství přestane zanedbávat a možná právě na tomto získá politické body, které jí v poslední době zoufale chybějí. Bohužel se však pravděpodobněji jeví scénář, že vláda nebude dělat nic a počká, až se na celou situaci zapomene, jako to už udělala u několika problémů v minulosti, a pak bude velice překvapena, až v příštích volbách drtivě prohraje. Nezbyvá tedy než doufat, že se nakonec najde dost rozumných hlasů, které změny ve školství prosadí, a když už ne my, tak alespoň třeba naše děti budou mít školství, které nebude podfinancované, a budou mít šanci se kvalitně vzdělávat.

autor: Eliška Hubáčková

VÍDEŇ

ZNÁMÁ–NEZNÁMÁ

aneb dějepisný seminář na cestách

Někteří studenti předmaturitních a maturitních ročníků vyrazili na začátku listopadu do Vídně. Hlavním cílem této exkurze bylo ukázat nám části Vídně, které si pod pojmem “Vídeň” všichni představují, ale také nám ukázat i tu část, která není až tak známá, ale pro Vídeň a její historii je velmi důležitá. Jak to ale všechno začalo?

Budíček ve 4:30, rychle umýt zuby, dobalit poslední věci, posnídat, učesat, oblíknout a doufat, že sraz v 5:15 stihnu...ano, tak takto to měla možná většina z nás, ale byla mezi námi ranní ptáčata, kterým brzký ranní odjezd nedělal žádný problém. Sraz a vlak v tuto nekřesťanskou hodinu jsme ale všichni stihli, a tak mohlo dobrodružství začít.

Po příjezdu jsme se šli ubytovat a rovnou jsme vyrazili na toulky po čtvrti Favoriten, kde nám byly řečeny zajímavé informace a fakta o těchto místech a lidech, kteří zde kdysi žili a pracovali. Večer nás čekalo osobní volno, které by jiní možná vyplnili spánkem, ale my, jako správní objevitelé, jsme se vydali do ulic! Každý z nás si našel něco, co chce vidět a kam chce vyrazit s partou kamarádů a užít si společně večer.

Další den započal snídání v hostelu. Někteří měli mírný problém s budíčkem, ale nakonec se vše podařilo a my mohli vyrazit na dopolední program, a to na toulky do centra Vídně, přesněji řečeno na toulky po stopách Habsburků. Podívali jsme se na Stephanplatz, státní operu nebo třeba na Albertina muzeum...kdybych měla vyjmenovat vše, byla bych tady do večera! Program byl opravdu nabitý. Odpoledne jsme měli za úkol ve skupinkách navštívit libovolné muzeum nebo galerii, ve které jsme si měli pořídit fotografii...kdyby nás náhodou napadlo muzeum nebo galerii nenavštívit. My jsme však byli vzorní a fotografie jsme pořídili a poslali! Někteří z nás dokonce ukázali i svou kreativní stránku.

A byl před námi poslední den a cesta domů, všichni bychom si to ještě prodloužili, ale konec fňukání, bylo před námi ještě dopoledne, které bylo věnováno Vídni méně známé – Vídni židovské. Navštívili jsme park Augarten a procházeli jsme uličkami, které měly nezaměnitelnou atmosféru.

Z Vídně jsme odjížděli unavení a s několika desítkami tisíc kroků v nohách, ale všichni obohaceni o spoustu krásných zážitků, které nám Vídeň dala. Tato exkurze dokázala ukázat Vídeň známou, ale i neznámou, ale hlavně dokázala propojit studenty dvou různých ročníků a šesti různých tříd!

autor: Adam Slaninák

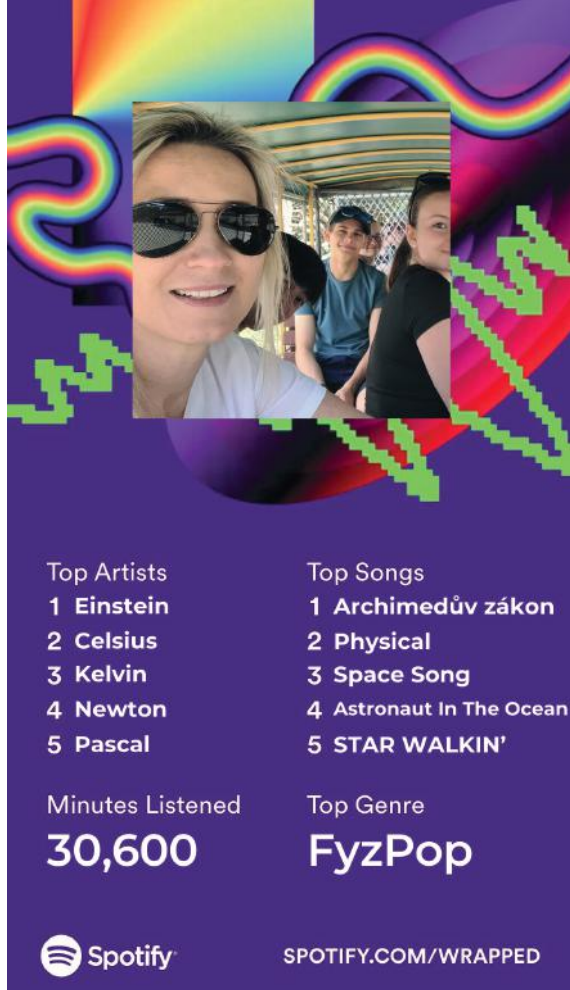
Už od roku 2015 vám Spotify na přelomu listopadu a prosince nadělí infografiku vašich nejposlouchanějších písniček. Po úspěchu učitelských Instagramů je tu dnes jejich 100% real Spotify Wrapped. Všechny zmíněné písničky najdete v tomto playlistu!

A co letos streamovali učitelé?

Šíleně smutná princezna musí být rozhodně nejoblíbenější pohádkou našeho výtvarkáře pana Adamíka. Učí také informatiku, a proto jsem nezapomněl ani na nostalgický Vymláčený entry. V roce 2023 měla na TikToku boom píseň Me gustas tu a nevyhla se jí ani paní Samcová. A je mi jasné, že ve volných hodinách poslouchají v kabinetě s paní Caputovou jediné legendárního Julia Igleasiase. „Těleso ponořené do kapaliny je nadnášeno silou...“ jsme nejednou poslouchali v hodinách fyziky s paní Madari. Tento banger vám pomůže naučit se na písemku raz dva. Top 5 obsahuje ještě téma vesmíru a končí písní STAR WALKIN' Lil Nas Xe, která byla zároveň hymnou šampionátu ve hře League of Legends. Po loňském ACEu (=zničení všech nepřátel v jednom kole jedním hráčem) paní Madari ve Valorantu na Posledním zvonění, bych se nedivil, kdyby to ACEila i v LOLku.

Až budete v zeměpisu bezradní se slepou mapou na státy světa i paní Krčková by vám určitě poradila písničku Yakko's World. Když letos na slavicích vyhlásili vítěze kategorie rap, jásala i ona, protože Praha/Vídeň jede 24/7. Škrtnul si i Bedřich Smetana nebo Ludwig van Beethoven se svou Ódou na radost (pozn. redakce – hymna EU).

Učitel: Co znamená pyromanie?

Student: No, že trpíte... zapalováním?

Učitel: Mohl bych ti dát rovnou jedničku, ale dám ti ji jen, když zaplatíš do konce týdne příspěvek pro SRPG.... Mimochodem, to, co jsem teď použil, není vyhrožování, ale VYDÍRÁNÍ!

Studenti na hodině výtvarného semináře:

Učitel: No, takže odkud teda byl Svatý Petr?

Student 1: Z Antiochie?

Student 2: Z Damašku?

Student 3: Z Izraele.

Učitel: No ano, z Izraele, ale já čekám, až se to dostane i tam do zadních lavic

Student 4: Hele, já bych byl schopen říct, že byl z Litoměřic.

Učitel: Nahé kluky nikdo vidět nechce.

V hodině matematiky:

Učitelka: Studenti, kdybyste tak věděli, co je na půdě školy...

Studenti: Jsou tam zlí studenti?

Učitelka: Jan Hus byl vysvěcen na co?

Student: Na kacíře.

kolektiv autorů

“HLÁŠKY”

Učitelka: Co kdybychom se podívali na film Drž hubu?

Student: Na co?

Učitelka: Drž hubu!

Ve škole:

(Starší studentka ze srandy přepere svého mladší bratra, kterého se zastanou spolužáci.)
Starší studentka: Ajaj, teď po mně půjde armáda hobitů.

Učitelka matematiky: Trojčlenka je takový “kriplzpůsob”.

Student zoufale v hodině nahlas přes celou třídu: Bože!

Učitelka: Já nejsem bůh!

LANGUAGE COFFEE

pondělí 23. 10., 27. 11., 18. 12. 2023 / 16.00
Knihovna Třinec / Mklub / zdarma

Chceš si popovídat s cizinci, poznat nové kultury a zahrát si deskovky nad šálkem kávy?
Přijď na Language coffee, rádi Tě uvidíme!

Více informací na 558 999 130, icm@knihovnatrinec.cz
www.knihovnatrinec.cz

autor: Karin Ciencialová

LANGUAGE COFFEE

Každé poslední pondělí v měsíci knihovnu navštěvuje pár cizinců z různých zemí. Pokud máš zájem je potkat, pobavit se s nimi, poznat odlišné kultury a zahrát si hry, neváhej a dojdí do Mklubu! Angličtinu nemusíš ovládat perfektně, společnými silami se vždy nějak domluvíme.

Informace o aktuálním termínu nalezneš na webu knihovny Třinec.

ČTENÁŘOVO DOUPĚ
pro milovníky knih a příběhů

úterý 21. 11. a 12. 12. 2023 / 16.00
Knihovna Třinec / Mklub / zdarma

Máš rád/a knihy a chceš partu lidí, se kterými o nich můžeš pokecat? Budeme si povídat o knížkách z žánru fantasy, sci-fi, young adult a dalších.
Každý měsíc výběr tematických knih.
Tvorba záložek a deníků.
Těšíme se na tebe.

14+

klara.sztrcova@knihovnatrinec.cz nebo 558 999 130
www.knihovnatrinec.cz

ČTENÁŘOVO DOUPĚ

Rád čteš, ale nemáš, s kým se o knihách bavit? Nebo bys jen chtěl poznat partu lidí, se kterou budeš postupně objevovat skvosty fantasy, sci-fi a young adult literatury? V Mklubu můžeš! Setkáváme se jednou za měsíc a budeme rádi, když se přidáš. Termíny setkání po Novém roce najdeš na webových stránkách knihovny nebo na instagramu Klubu pro mladé.

Informace o aktuálním termínu nalezneš na webu knihovny Třinec.